

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО- ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

А. ПІКАЛО, магістр

К. ШАПОВАЛ, аспірант

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Єдиним законодавчим органом є Верховна Рада України. Збройна агресія Російської Федерації на сході України призвела до появи вимушених внутрішніх переселенців, які потребували правового врегулювання забезпечення їх соціальних прав. Вищий законодавчий орган почав регулювати питання соціального захисту ВПО через прийняття законів, постанов і внесення змін у існуючі кодекси України.

Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини [1]. У секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини введено посаду представника Уповноваженого з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб. Створено відділ з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, який, наділений функціями:

- моніторингу дотримання прав ВПО, чинних законів і підзаконних нормативно-правових актів щодо узгодження зі стандартами в галузі дотримання прав ВПО;
- аналізу соціальних, політичних та інших процесів, що відбуваються в країні, щодо дотримання прав ВПО;
- аналізу проектів законів та нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції відділу;
- участь у перевірках стану додержання прав людини державними органами та органами місцевого самоврядування;
- розгляд звернень громадян з питань, що належать до компетенції відділу;
- підготовка, оформлення та передача до суду матеріалів про адміністративні правопорушення та ін. [2].

Представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини беруть участь у конференціях, форумах та круглих столах; там обговорюється стан дотримання прав ВПО, статистичні дані розселення переселенців в Україні, шляхи подолання вимушеної внутрішньої міграції, вирішуються завдання забезпечення правового статусу переселенців, розробляються пропозиції та рекомендації органам державної влади [3].

Кабінет Міністрів України є вищим органом виконавчої влади, який забезпечує права та свободи людини та громадянина, в тому числі і

соціальний захист внутрішньо переміщених осіб в Україні. Постанови Кабінету Міністрів України, забезпечують реалізацію соціального захисту ВПО. Так, в постанові Кабінету Міністрів «Про облік внутрішньо переміщених осіб» від 1 жовтня 2014 р. [4] закріплений порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік ВПО.

Постанова «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» від 1 жовтня 2014 р. [5] передбачає порядок надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання. В січні 2018 р. було внесено зміни до Порядку надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг. Великим зрушенням у Постанові є відсоткове нарахування щомісячної адресної допомоги.

Отже, соціальний захист ВПО в Україні – це система соціальних та правових відносин з управління в умовах соціальних ризиків для ліквідації їх наслідків та забезпечення належного рівня життя людей.

Система соціального захисту (ВПО) об'єднує такі видові форми соціального захисту, як соціальна допомога, соціальне забезпечення, соціальне страхування, соціальні послуги.

ВПО гарантовано право володіти правами і свободами, як і громадянам України. Права ВПО можна поділити за певними сферами, але найголовніша з них – соціальна. ВПО можуть придбати житло за механізмом «50 на 50», де 50 відсотків оплачує держава, або отримати пільговий кредит під 7 % річних для вирішення житлового питання.

Організаційно-функціональні основи публічного управління у сфері соціального захисту ВПО в Україні сконцентровані в повноваженнях Верховної Ради України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Представника Уповноваженого з питань дотримання прав ВПО, Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб, Міністерства соціальної політики України, місцевих органів публічного управління (органів державної влади та місцевого самоврядування).

Адміністративна діяльність органів виконавчої влади в Україні щодо ВПО полягає у прийнятті підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на втілення в життя законів України та правових актів Президента України. Органи виконавчої влади поділяються на три рівні (вищий, центральний, місцевий). Органами виконавчої влади всіх трьох ланок провадиться робота із соціального захисту ВПО: проведення реєстрації, порядок створення та ведення єдиної інформаційної бази даних, надання адресної допомоги, порядок розселення, соціального захисту, реєстрації перебування, зайнятості ВПО в Україні тощо.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змінами [Електронний ресурс]. – URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Положення про Відділ з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

3. Михайловський В. І. Місце омбудсмана в забезпечення адміністративно-правового статусу внутрішньо переміщених осіб / В. І. Михайловський // Наук. вісник публічного та приватного права. – 2017. – № 2. – С. 162 – 165.

4. Про облік внутрішньо переміщених осіб : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовт. 2014 р. № 509 // Офіц. вісник України. – 2014. – № 81. – С. 43. – Ст. 2296.

5. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовт. 2014 р. № 505 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 80. – С. 22. – Ст. 2271.